

Riječna mreža Crne Gore u GIS bazi podataka

Goran Barović, Duško Vujačić, Velibor Spalević

Studijski program Geografija, Filozofski fakultet Nikšić, Crna Gora

goranbarovic@yahoo.com

Sažetak

Kartometrijska analiza rječne mreže Crne Gore ima posebnu znanstvenu, ali i društvenu vrijednost. U geografskoj strukturi svake zemlje pa i Crne Gore riječni tokovi zauzimaju jedno od centralnih mjesa kao pojedinačni elementi, ali i kao nerazdvojni dijelovi cjeline. Gotovo da nema ljudske djelatnosti koja nekim svojim djelovanjem nije vezana za riječne tokove, pojave ili procese vezane uz njih. Riječna mreža kao dio geoprostora svakoga dana sve više dobija na značaju pa se samim tim i njezino proučavanje mora povezati s ostalim strukturnim elementima u okviru kojih funkcioniра. To su: osnovne reljefne karakteristike, klimatske karakteristike i određene hidrografske karakteristike. Cjelovit teorijsko-metodološki pristup tom problemu je osnova za znanstveno razumijevanje značaja rječne mreže Crne Gore. Predmet istraživanja ovoga rada je sistematizacija i precizno identificiranje strukture rječne mreže Crne Gore u planimetrijskoj i hipsometrijskoj dimenziji uz pomoć kartometrije. To podrazumijeva točno utvrđivanje morfometrijskih parametara riječnih tokova, njihov numerički prikaz, grafičko ilustriranje i dokumentiranje. To omogućava mnogobrojne analize, kao npr. analizu pojedinačnih slivnih cjelina, analizu međusobnih odnosa pojedinih tokova u okviru slivnih cjelina višega reda, klasifikaciju tokova po riječnim i morskim slivovima i njihov odnos prema prirodnom okruženju itd. Pored toga, otvara se mogućnost daljnje proširivanja baze podataka u cilju kontinuiranog i sistematskog, znanstvenog i praktičnog praćenja odnosa u cjelokupnom geoprostoru ili njegovu dijelu. Riječna mreža Crne Gore bila je predmet proučavanja velikog broja znanstvenih i stručnih radova, ali i nacionalnih ili međunarodnih projekata. Doprinos rasvjetljavanju te tematike na prostoru Crne Gore dali su: Zavod za geološka istraživanja RCG, Hidrometeorološki zavod RCG, Republički zavod za statistiku, Republički zavod za zaštitu prirode i Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, tj. institucije čija je osnovna ili jedna od osnovnih djelatnosti upravo problem istraživanja, zaštite i iskorištavanja hidrografskih objekata. Također, više je pojedinaca koji su se bavili znanstvenim razjašnjavanjem hidrografskih fenomena Crne Gore. Spomenimo najvažnije: D. Dukić, Z. Bešić, R. Mihailović, B. Radojičić, M. Burić i M. Radulović. Kartometriranje riječne mreže Crne Gore, ni u jednom od projekata ili pojedinačnih radova spomenutih institucija ili istraživača nije bilo glavna tema već je samo spominjano kao prateći element te stoga nije dovoljno detaljno obrađeno. Sve to upućuje na važnost preciznog kartometriranja riječne mreže Crne Gore kao i izrade odgovarajuće baze podataka. Dobiveni rezultati finalizirat će se u odgovarajućem GIS programu što će osigurati njihovu upotrebu i omogućiti dalju obradu, analizu i održavanje. Na taj način će biti omogućeno i daljnje proširivanje baze podataka s ciljem postizanja sveobuhvatne geoprostorne baze u kojoj će biti omogućena analiza međusobnih odnosa različitih elemenata geoprostora.

Ključne riječi: riječna mreža, riječni sliv, GIS, baza podataka, geoprostor

